

АБОНАМЕНТЪ:

За България год. 10 лв.
За България 6

Градската библиотека

В Ъ С Т Н И К Ъ

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕН СЪВЪТЪ

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ
се плаща 1 левъ на
дума за трикратно
публикуване.Адресъ:
в. Добруджа-Бабацагъ
Излиза:
орѣда и сѣбота.
Рѣк. по се връщатъ.

Ант. Борлаковъ.

Ромънската игра.

Въ първите дни на м. октомврий една радиотелеграма отъ Науенъ, очевидно тенденциозна, гласеше, че Съглашението чрезъ Солунското примирие отстъпва на България Добруджа до Кобадия. Тя даде поводъ на германофилските оради въ Ромъния да хвърлятъ нови обвинения орадиу своята политическа противница, че съглашенската политика на господарите е салираха окончателно. Същевременно ромънските вѣстници, които се инспириратъ отъ германското етапно управление въ Букурещъ, разтръбаха, че Централниятъ силъ ототжватъ цѣла Добруджа на Ромъния.

Привръжниците на Братияну и на Таке Йонеску се похвотваха за узвезени отъ обвиненията, които се спиха върху тяхъ, и издариха сензативна декларация на пълномощията министри на Съглашението въ Яшъ. Французиятъ пълномощенъ министъръ г. Сентъ Олеръ побърза отъ свое име да опроверга категорично радиотелеграмата отъ Науенъ и поиска отъ своето правителство да отори общото. Вървѣки очакванията на ромънските империялисти, декларацията му не бѣ потвърдена отъ французкото правителство въ оная категорична форма, въ която той я разгласи въ ромънски печатъ. Г-нъ Пашонъ отговори, че съ Солунското примирие не се уреждатъ никакви териториални въпроси, а само военни. Териториалните въпроси ще бъдатъ разрешени въ общата конференция на мира. Тѣй и тръбваше да бѣде: единъ сложенъ въпросъ, като добруджанския, запитенъ и забързанъ отъ неправдите, извършени отъ Санъ-Стефанския и Берлиновия договори отъ 1878 г. и отъ Букурещкия договори отъ 1913 и 1918 г., не можеше да бѣде разрешенъ справедливо отъ едно примирие, сключено въ 24 часа.

Следъ декларацията на г-нъ Сентъ Олеръ последва и друга една подобна отъ г. Воинка, пълномощия министъръ на Съединенитѣ щати въ Яшъ. Г-нъ Воинка заяви, че неговото правителство не е проманило по отношение на Ромъния отановището си, изразено въ посланията на г. Уилсона. Съглашението ще запази свободата, независимостта и териториалната цѣлостъ на Ромъния. На България не ще бѣде дадена нито метъръ ромънска земя.

Обвиня думи въ декларацията г. Воинка, извиня текохъ които даваме на друго място не трѣба никого да смущаватъ въ Добруджа и България. България никога не е искала да отприговоря нито пѣда ромънска земя. Добруджа нито по история, нито по географско положение, нито по етнография, нито по чувствата и политическостремехи на нейното население никога не е била ромънска. Тя бѣше ромънска само по оската на една неправда, която не може да бѣде затвърдена, ако великата хуманитарна принципна г. Уилсона за правата, равноправие и свободите на народите възтѣжествуватъ въ общата конференция на мира.

Около декларацията на г. Воинка и на г. Сентъ Олеръ въ ромънския печатъ се издари остра похемия, която свърши отпразенъ войнственъ шумъ, който сѣмаше за цѣль да внесе на пддателятъ търтъ ромънската симпатии и антипатии къмъ Съглашението и Централнитѣ сили. Добруджанскитѣ въпросъ въ Ромъния стана въпросъ за вътрешни партизански борби; за германофилитѣ въпросъ за дескредитиране политиката на Братияну; за антантофилитѣ въпросъ за сваляне правителството на Маргилонна.

Трѣба да се признае, че и двата политически течения въ Ромъния играатъ твърда и исторически своята дѣлнична роль. Тахиятъ методъ за дѣйствие е ясенъ: тѣ се стремятъ чрезъ праздни вакани да изнудатъ Съглашението: единъ, като го заплашватъ че влиянието му въ Ромъния ще бѣде отслабено, ако Добруджа бѣде ототжпена на България; другиятъ, като му поочватъ факта, че влиянието на Централнитѣ сили щѣ се засили отъ ототжпиката, които тия сили правятъ на Ромъния по добруджанския въпросъ.

По старъ маниеръ, отъ лонка политическа маневра, ромънскитѣ политики искатъ да заблудятъ овата и да наложатъ разрешението на добруджанския въпросъ не по силата на правото, а отъ силата на шума, който вдигатъ около него.

Дали тахната игра ще успѣе, бѣжкото бѣдаще ще покаже. Новото военно и политическо положение въ юго-източна Европа ни дава основание да се съмняваме въ това. Ако до разгрома на Австро-Унгария услугата на Ромъния можеше да иматъ каква стойностъ за Съглашене-

то, днесъ тѣ я няматъ и отиватъ изливни. Отъ обстоятелството, че ще дойде на властъ партията на Братияну или че ще бѣде катурната онай на Маргилонна, Съглашенето не може да има никаква реална полза сега за бързото заврзване на войната на източния фронтъ, за да могатъ ромънскитѣ политики да претендиратъ, че маврианиятъ въ курса на тахната външна политика трѣба да имъ бѣдатъ изтени, въпрѣки между народната справедливостъ, съчужди земи.

Положението на бойнитѣ фронтове.

Западнѣ военнѣ театръ. С. и. отъ Форденорде французитѣ приминаха р. Шелда. Име ги отбласнахме. Между Шелда и Оаза противника се опита да попрѣчи чрезъ ожесточени атаки почватитѣ на 4 ноемврий дѣжсния. Най ожесточенитѣ атаки бѣдоха предъветъ на Нео, с. и. отъ Валаскенизъ при Баво и при Олноа. Войскитѣ ни задържаха неприязноскитѣ атаки въ продължение на тѣжкитѣ промѣливи бѣе. Противникътъ стоа примечеръ при Кесрентъ; при западния край на Баво, източно отъ Олноа и западно отъ Лика, пѣхъ между Оаза и Ена, противникътъ е достигналъ линията Вервенъ-Воза. Отъ дѣйтѣ страни Регетъ той е приминалъ р. Ена и заедо прѣзъ вечерята выпяти Васие, Новиденъ, Пороментъ и сѣвѣрно отъ Туртеновъ. Между Ена и Мьоза той е последвалъ войскитѣ ни до Авандразъ и Музонъ. По източния фронтъ на Мьоза Американцитѣ продължиха атаката си. Ние спрѣхме противника при горитѣ източно отъ Мюрвохъ-Фонтенъ. Западно отъ Свирни ние задържахме позицитѣ си.

Прѣговоритѣ за миръ между Съглашенитѣ и Германия започнати.

Берлинъ 7.XI. Тѣжъ е пристигналъ чрезъ безжичния телеграфъ отговора на прѣседателя Уилсонъ върху послѣдната нота на германското правителство. Уилсонъ съобщава въ отговора, че е получилъ меморандума на Съглашенитѣ правителства, който гласи, че тѣ сѣ съгласни да сключатъ миръ съ германското правителство, възъ основа на мирнитѣ условия и принципи, изказани отъ прѣседателя Уилсонъ на 1-й ноемврий. Тѣй наречената свобода да коретата може да бѣде тѣлзувана по различни начини. Съглашенитѣ не сѣ съгласни съ това. Тѣ сѣ запазватъ пѣлва свобода да уредатъ този въпросъ въ конференцията на общия миръ. Освѣтъ това прѣседателятъ заявилъ на 1 ноемврий, че заетитѣ области не трѣба само да се изправятъ, но и да се подновятъ. Отъ това се разбира, че Германия трѣба да обезбеди всички нанесени

жети на съглашенското население бѣло чрезъ германскитѣ атаки по суша, море и въ въздуха. Освѣтъ това отговора съобщава, че Маршалъ Фошъ е отпѣтувалъ, опѣломощенъ отъ правителствата на Съединенитѣ щати и на съглашенитѣ да приеме прѣдставителѣ на германското правителство и да имъ съобщи условията за мира.

Германската делегация за сключването на примирие и за подемането на прѣговори за миръ е заминала днесъ послѣ обѣдъ отъ Вердинъ къмъ западъ. Делегацията се състои отъ генералъ Фрицъ Гюндель, воененъ прѣдставителъ на Харската конференция за миръ, отъ по ранниия германски аташе въ Парижъ генералъ Фонъ Двинктерфелдъ, освѣтъ това отъ адмиралъ Майоръ и отъ по-ранниия дѣржавенъ секретаръ на външнитѣ работи адмиралъ фонъ Хинце.

Берлинъ. Отъ заминаването на нашитѣ пѣломощници къмъ западния фронтъ се очаква въ скоро врѣме сключването на формално примирие. Военниятъ кабинетъ се занимава днесъ съ отбѣгната нота на Уилсонъ.

Позивъ къмъ германския народъ.

Берлинъ 7. XI. Военниятъ министъръ е разпоредилъ, щото въвѣра 71 година, до-когато той не е участвувалъ въ боеветѣ, незабавно да бѣде извртенъ въ отечеството. Въ единъ поикъ баварскитѣ военнѣ министри, посочвайки условията на примирieto на досегашната сключица Австро-Унгария изтъква обстоятелството, че Германската южна и източна граница може да бѣде застрашена военнѣ. Баварскитѣ народъ, който въ тѣзи войни е показвалъ чудеса, може да гледа на тази възможностъ съ спокойствие. Нѣма никакви причини за безпокойствие: взети сѣжъ нуждитѣ мѣрки за запазването на отечеството. Населението трѣба да има пѣлно довѣрие, че ще бѣде въ врѣме за всичко осѣдомено въ случай, че би се явила нѣкоя опасность за отечеството. Основанъ се сѣщо, че областта Люксембургъ би могла да стане театръ на военни дѣйствия, още повече че английскитѣ бомбови нападения се извършватъ върху Люксембурговитѣ градове и села. Понеже прѣдлагането на войната се дѣлжи на съглашенитѣ, то за сключване опасенията на Люксембургското население ще бѣде осѣществено, тѣй като отъ постоянното приближаване на нашитѣ линии до Люксембургъ ще има нужда щото фронта да бѣде оттегленъ 20 километра отъ Люксембургско-французката граница и по този начинъ Люксембургъ да стане операционна областъ и да бѣде излюженъ на вътрѣштѣ дългобѣжитѣ неприязелски сръжия.

Добруджанската организация и фонда „Добруджа“ въ София се помѣщаватъ на улица Левска № 16 — втория етажъ.

Абонамента на в. Добруджа за година 10 лева за 6 мѣсеца 5

Ромънският печат за Добруджа

„Indreptarea“, орган на генерал Авреску, бр. 169 от 4 октомври, ст. ст.

Негово пръвзходителство г. Воника (пълномощен министър на Съединените държави в Ямб, н. б.) по повод полемиката на известна част от печата за разпокаването на Добруджа ни направил следните декларации:

„Познавам агитациите, които се водят против силите на Съюза на темата за пъкани териториални отстъпки, направени на България в Добруджа.

„Мога да Ви отговоря на тях очевидни неистини чрез телеграмата, която ми изпрати негово правителство. Така телеграма казва:

— „Въ отговор на телеграмата на Ваше пръвзходителство, което да уверите ромънското правителство и ромънския народ, че становището на Съединените държави не е измислено никак по отношение на Ромъния и остава същото, както е изложено в точните на посланията на нашия председател.“

Мога да Ви съобща от негово на Съединените държави, че цялостта, свободата и независимостта на Ромъния съставлява един от въпросите за чест на съюзниците. Познаване и цинични жертви, които Ромъния даде за съюзниците. Храбрите ромънски войски пролеха кръвта си за великите идеали на човечеството.

Ромънският народ не трябва да се двоуми никак: Съединените държави и техните съюзници поддържат националните аспирации на Ромъния. Не може да става дума за отстъпване на нито един метър ромънска земя на България.“

„Ероса“, орган на фракцията на Никол Филиппеску, бр. 18 от 6 октомври, ст. ст.

„Ероса“ пръв даде успокоителната вест, казана от устата на са-

ния пълномощен министър на Съединените държави у нас, че Добруджа не ще бъде разпокавана и че цялостта на Ромъния е един въпрос, който не трябва да се разкъсва дори

Отговорът на американския пратеник в ней-силното, най-категоричното опровержение на ония, които искаха да ни огорчат и да разстройат онези отношения, които толкова повече от всички други пък, сж от безпирна полза за нас.“

„Miscearea“, орган на Братияну, бр. 129 от 11 октомври, ст. ст.

Въпреки категоричните опровержения и на французката легация в Ямб и на французкото министерство на външните работи, „Газета Вукрешилор“ продължава да експлоатира, според нуждите на момента, въпроса за Добруджа до Кобадин (заличено от ромънската цензура)... не иска да разбере, че примиренето, сключено с България, съдържа само постановление и условия чисто военни, тъй както трябва да бъде при всяко примирение.

Относно сдбата на ромънските територии, окупирани от българските войски, „Газета Вукрешилор“ продължава да твърди с една прикритост наивност, че този въпрос ще бъде разсъждаван едва при общия мир.“

Ако „Газета Вукрешилор“ иска да знае, може да узнае още сега, че на общия мир не ще се разсъждава за „сдбата за окупирани от българските войски територии“, а ще се разсъждава за сдбата на българските територии, т. е. дали България може да остане или не в границите от 1918 г.

Прочее, по този въпрос вистината... (заличено от ромънската цензура) да се сдържа за осветленост още от сега и да не се опитва да прави диверсии, които не могат да хванат нито в ромънското обществено мнение, свикнало твърдо добре да различава подобни хитрувания.

„Galați-po!“ от 8 октомври ст. ст. Д. К. Арконс се завърна в

Ямб от Букурещ след няколкодневни дипломатически преговори. Той веднага бесѣда с г. Александър Маргилонан, след което се яви на аудиенция при Н. В. Краля.

Изглежда, че резултатът от преговорите в Букурещ не сж твърди задоволителни, най-малко по въпроса за реквизициите, ако не и по въпроса за изпразването на териториите.

По въпроса за Добруджа, той каза: „ще и каже сигурно“.

В. „Renașterea“ от 4 октомври 1918 г., орган на консервативната партия. Вчера публикуваше благодарствената телеграма на българския добруджански народен съвет до американския представител в София.

Така телеграма иде да потвърди нашите грижи и съжители, че около Добруджа се върши една тъмна и неизвестна акция, сигурно противна на нашите интереси.

От както се появила тази въпрос за извѣстната декларация на шефа на българското правителство, ромънското обществено мнение почувствува веднага, че има правото да се тревожи Прѣдизвиканото опровержение не усили това чувство! чрез лицата на точност, то не може да разпръсне нашите грижи, а чрез подозрѣнията ги потвърди.

Въ отговора си на телеграмата на г-н Де Сент-Олер, г-н Пишон, министърът на външните работи на Франция, се задолжи да каже „териториалните въпроси ще се уредят на общия мир“.

Лордъ Осели, отговаряйки на въпроса на английския вестник на общините е указал, че сключеното с България примирение има чисто военен характер и че и британското правителство няма намѣрение да прави териториални концесии на българското правителство до общия мир.“

Горното съобщение е придружено от една забѣлжка за следното съдържание:

„Английското правителство дъл-

жи също да заяви, че българските войски остават въображени в областта южно от старата граница“. Коя стара граница? Тази от 1913 год.? или тази от 1916?

Ето на края и телеграмата на Ц. Д. Н. Съветъ.

Чрез нея се изказва радостта и признателността на българите по случай известното, че и държавите от Съглашението сж рѣшили, че до конференцията за общия мир административната в Добруджа си остава въ български ръцѣ.

След това се прибавя, че това справедливо рѣшение е извавило Добруджа от кондоминиума, даден ѝ на 7 май с Вукрешилорския мир.“

Какво следва от всички тези еластични текстове и от коментара тъй точен на Ц. Д. Н. Съветъ?

Следва, че кондоминиумът в Добруджа прѣстава въ полза на българите, които ще държат окупирания до общия мир не само „областта южно от старата граница“, а цяла Добруджа. Следва още, че владѣнието на тази ромънска област ще бъде дискутирано на конференцията за общия мир, която може да рѣши по единъ, но може да рѣши много добър и по друг начинъ.

Вижда се значи колко имаме право да бъдемъ нагряжени.

Очаквахме, щото единъ пълномощенъ гласъ отъ западъ да декларира ясно и точно, че Добруджа ще се поверне на Ромъния. Виѣто такава една декларация кратка и категорична, ни се отговаря че международната конференция ще рѣшава върху сдбата на една ромънска територия, чиято цялост ни се гарантираше отъ бившите наши съюзници.

Унгария канитулира.

Будапеща. Въ неделя е билъ образуванъ единъ войнски съветъ отъ демократична организация. Министър-прѣседателъ Графъ Кароли съобщилъ на журналистите, че унгарското правителство е сключило на първи ноември оръжieto си. Отъ 1 ноември насамъ Унгария е неутрална държава.

Н. Б. Лънстияну.

ДОБРУДЖА).

Въображението е
кжко, но дълго е
размисленето.

Шилеръ.

Съ Санстефанския договор Турция даде Добруджа на Русия, а последната я взе, за да я анексира къмъ Ромъния въ замяна на Бесарабия.

Когато прѣговорите за тази размяна между кабинетите отъ Нова и ромънското правителство станали известни въ страната (Ромъния, б. пр.), законодателниятъ тѣла, заграбени, въ заседанието си на 26 януарий 1878 г. гласуваха следната резолюция:

„Като възбуждаха съобщението на министерството относно намѣрението на руското прав. да вземе една част отъ територията на Ромъния въ замяна на земя отъкъ Дувач; като пък прѣдвидъ голѣмите услуги и жертви, които страната даде, за да запази своята цялост и... камарата и севателъ зазаватъ, че сж рѣшили да запазятъ териториалната цялост на държавата и да не допуснатъ едно от-

чуждаване отъ нейната земя, подъ никакво название и оръщу никакъв компенсация или обезщетение.“

Въпреки оръж и градове въ държавата се прѣсѣдиха къмъ еднодушно рѣшение на народните прѣдставители, като декларираха, че няма да се огласяватъ съ отчуждаването на една част отъ земята на дѣдхт и че няма подъ никаква форма да приематъ никаква земя извънъ границите на страната.

Органите на министерствата, като отстъпваха прѣдъ общественото мнение казваха: „Не отстъпваме нищо и не приемемъ нищо.“ Когато даже грубата сила ни отнеме Бесарабия, няма да приемемъ Добруджа.

Органите чийто директоръ и стопанинъ е министерството на външните работи, се наразва на 4 май, както сѣдхв: „Кралятъ, законодателниятъ тѣла, правителството, всички рамъни бѣха еднодушни въ оновѣ извѣстия прѣдъ оветъ, че не могатъ да дадатъ оръщу никаква цѣна нито единъ ерѣтъ отъ отечеството си.“

И оръжията нѣматъ добрия: „Прѣдъ войско Ромъния, като не се огласява на никаква цѣна да ѝ се отнеме Бесарабия и да приеме въ замяна Добруджа, няма да утвърди и утвърчи никаква промяна на територията.“ — Следъ това въ бромъ си отъ 23 юний се изразява: „Въ 1856 год. цѣла Европа ни повърна една част отъ Бесарабия, а нѣматъ на нашите дѣди, и ето сега неочаквано, въпреки договорите и канцелитѣ, та-

кока да ни ѝ вземе. Следъ 5, следъ 10 години ще дойде съ сжщитѣ права единъ новъ конгресъ и ще ни вземе обратно Добруджа, заедно съ всичко друго, което днесъ ни се дава.—Отъ ония, които ни отнематъ Бесарабия, не приемаме нищо.

На 22 юний оръжията нѣматъ название: „Бесарабия може да ѝ бъде отнета съ сила, обаче ще се отнася до анексирането на Добруджа и давае политически права на еврейтѣ, и най-грубата оита дори не ще бъде въ оръжията да ѝ накара да приемемъ този печаленъ подарѣкъ. На следния денъ той имаше: „Русия потѣжика най-светитѣ договори и конвенции, заради парчето при Килия. — Не така ще потѣжика Ромъния, страна малка, но честна — Ако ѝ даде конгресътъ не само Добруджа съ Силистра, но и кой знае що друго, пакъ ромънскиятъ народъ няма да ѝ приеме въ замяна на Бесарабия. — Не никакви интересъ ръководи тази малка държавица. — Въ бромъ си отъ 21 юний четемъ: „Бесарабия не даваме. — Както се казва, рѣшенията на конгреса трябва да се изпълняватъ, обаче Добруджа не приемемъ.“

Органите на външното министерство отъ 28 януарий се наразва така: Въ замяна на нашѣ ромънскѣ не даватъ нито медъ отъ земята си...“

Отъ своя страна мѣстницѣта на консервативнѣ еднодушно поддържаша рѣшението на законодателниятъ тѣла. „Тимпул“ отъ 10 февруарий имаше:

„Русия кока да ѝ вземе Бесарабия на войка цѣна; нѣе не приемаме никаква цѣна. — Ако приемемъ една цѣна, продаваме, а нѣе не продаваме нищо.“

Нѣкое ромънско маданко, никой ромънски гласъ, не проявява никакво развогисоме въ този общъ протестъ на отпаданата противъ началото на едно ограбване на Ромъния оръщу компенсация съ земя, извънъ границите ѝ.

За да потвърдятъ рѣшението на законоподателниятъ тѣла, ромънскѣ делегати, пратеници на държавния глава, замѣнаха за конгреса.

Тѣмъ бѣ възложено, отъ една страна, да протестиратъ противъ претенциите на Русия върху Бесарабия, като напомнятъ на тази сила сключената въ 1711 г. между Петъръ Велики и Кантемиръ договоръ, въ който се признава, че рѣката Днѣстръ е отарата и естествена граница на Ромъния, и се гарантира тази граница отъ великитѣ руски монархи; да напомнятъ сжщо и конвенцията отъ 4 Априлъ 1877 г., съ която великодушниятъ царъ Александъръ II се задѣлжава на уважаване и дори на защита на цялостта на територията, която Русия ѝ даде отъ ония, по владѣхмѣ въ 1711 г., и да заявятъ, че тази договоръ не сж анулирани нито чрезъ войни, нито чрезъ нѣкое ново сключаване между ромънската държава и руската монархия; отъ друга страна да съобщатъ на Виошето събрание, че дори и въ случаетъ, когато ще ѝ се отнеме Бесарабия

1) Пазовъ отъ брошурата „Dobrogea de N. B. Lacusteanu, Deputat al Colegiului II de Romani București. 1878 8 Iulie.

ИЗЪ ЧУЖБИНА

Руската легация напуснала Берлин.

Берлин. Руската легация е напуснала днес от специален влак за Русия, понеже се отърва различни връзки на наш дълга, извършени от нея.

Унгария разрешава на германските войски да минат през нейна територия.

Будапеща. Военния министър съобщава, че с разрешение на германските войски да преминат през Унгария се пълно изоружение. Всички германски военни власти напуснаха през пощата в обкръжава Будапеща; само въздушните на гарата останали там, за да транспортират германските войски от балканския фронт за родната им.

Германските социалисти молят населението да мигрува.

Берлин. В една прокламация на социал-демократическата партия към работниците се обявява, че тях, че новото правителство по някой начин не може да изпълни задачите си, ако владее такава безредница.

Баварските войски минават през Австрия.

Залцбург (Австрия). Вчера пристигнаха тук две дружини баварски войски, които, въпреки протеста на ж. п. и военни власти, продължили нитването си към посока Шварцаг Сенк Фонт—Инцбург. Също и народният съвет поддал писемъ протест. Във вторник Инцбургерномхрихтен съобщава: Баварските военни министри изпратиха до председателя на Тиролски народен съвет на 5 ноември, вечерта следващата телеграма: Удоволена за примирие между Австрия и антантата ни налагат да изпратим войски в околностите Тирола за охрана на нашите граници. Същевременно ще помогнат за улесняване на изпращането на сменените австрийски войски към изток и ще запазят отстраната от безредици. Нашите гвардии приемат на 5 ноември границата; голями сили ще последват. Ние идваме като приятели и очакваме, че няма да ни се правят от страна на немозавстрийския народен съвет пречки. Ако ни се правят такива то войските ни имат нареждане да употребят оръжие.

Ново правителство в Австрия.

Вена. Конституирано е временното правителство на Горна Австрия. Император Карл предаде на 2 ноември главнокомандването на армията на Фелдмаршал Кьовил. Истинска Симезия почти до границата е поставена по мирен начин под управлението на немския народен съвет. Градовете Бистрайц, Тезен, Френдек и Мютек са заети от немската народна гвардия. Немските полици помагат да се въведат редът.

Хроника

Добруджанските организации. Въ отговор на няколко казирания отпосно управлението на добруджанската организация и народоспомагателния фонд „Добруджа“, Централния Добруджански Народен Съвет съобщава следното:

1. Върховният управителен комитет на организацията „Добруджа“, която има отдалечено си в София, е управително тяло на организацията, образувана през 1913 и 1914 г. в България от добруджанската емиграция. Той представява последната.

2. Върховно управително тяло на всички народни организации в Добруджа е Централния Добруджански Народен Съвет, в който Добруджанският народен бор, от 17 декември 1917 г. и 22 септември т. г. дадохме неограничени пълномощия да представява добруджанското население в всички акции, предприети за защита на интересите, правата, и околности му.

3. Върховният управителен комитет в София в всички случаи, в които говори от името на организираното добруджанско население, действуват по пълномощие от Централния Добруджански Народен Съвет.

4. Народоспомагателния фонд „Добруджа“ е културно-финансова организация, отбавна и независима от действа добруджански организации. Той има отделна управително тяло от отдалечено в София. По право членове на фонда са всички които са пожелали суми за него.

Лични. Председателят на Ц. Д. Н. Съвет г. Дръ Ив. Огнянов, който бива замества от организационни работи в София се завърна в Бабадаг.

Празници на свободата. През м. ноември и декември се извършават

две години от освобождението на добруджанските села и градове от ромънското иго. Черковно-училищният настоятелство, и народният добруджански комитет са взели инициатива да отпразнуват най-тържествено дена на освобождението на техните села и градове. Ще се отслужат молебни за свободата на Добруджа и панахиди за загиналите герои, ще се положат венци на техните гробове, ще се устроят народни увеселения и забавления.

Есенна събития. След паданите напоследък проливни напонтени дъждове във цяла Добруджа е настъпило хубаво, топло време, което способства за извършването на есенните посевы. Поради липсата на храна, вследствие липсата тазгодишна реколта, земледелците имат нуждното сие.

Въ Ц. Д. Н. Съвет постялгате вседневно моля за ходатайство пред българското правителство да изпрати храни за сие на населението, за да може да задоволи поне част от приготвените ниви и от това да го избави от угрозата на бедна гледи.

Сега от замнаването на германските власи от Добруджа, и вземане ж. п. движение в български ржц, главната прчка и ижнотия за изпращането на храни от България се прчкава.

Вярваме, че българското правителство ще побърза да помогне на добруджанското население.

Вечеринка. На 19 октомври учениците от народното първоначално училище в с. Сомово, Тулчанска околия, отбелязването на г. г. офицерите от местния гарнизон с дади литертурно-музикална вечеринка, която на много добър от местното население. Чистият приход от вечеринката — 420.30 лв. — е внесен в училищната каса.

Кметът на гр. Тулча г. Славя Дръновски замна на 5 тога за Сомово, за да уреди редът въпроса, които заботят интересите на тулчанските граждани.

Мината Алтин-тено, наоляща се в Добруджа, близо до с. Есим-боба която германците експлоатираха до сега която предадох на българските власти, както съобщихме вече, съдържа немалко богатства.

Запасен сат периметър на мината е около 6 кв. километра. Рудата съдържа около 48% остра и 5% мед. Галерията е на дълбочина 90 м.

Германците я експлоатираха в последните 2 год. много успешно. Повече от 300 работника — плънци, работеха в нея. При оттеглянето си германците не са могли да изнесат всичката добита руда; останало е едно грамадно количество готова руда.

Осветлението. Тъй като германците отказваха да дават гатъ за населението от оверната част на Добруджа, то тук липсва напълно такава. Цъната й достигна до 20 лв. литра, тук-там където се намира. Населението е принудено да отом тъмно, а вече се мръкна рано. Надяваме се, че от вземането на газта в Кюстенджа, властите ще се погрижат да доставят такава и на тулчанското население.

Кефали. От няколко дни в ребоновият пункт Дзуровка и Караманлий на Разелското езеро се ловят с десетки хиляди килограма кефали. В рждки години се е ловил толкова много и толкова едър кефал. Излизат кефали по 2—4 кг. В Дзуровка кефалът се продава по 3—3.5 лв. кг., в Бабадаг 4—5 лв. кг. Ако железопътните съобщения между Хамзиджи и Меджиджа бяха уредени, всеки ден би могло да се изпраща за България най-малко по един вагон кефал.

Вадигнати камбани. През миналата година камбаните от всички добруджански черкви, бяха вадигнати от германците, без да ги заплащат или да издадат разписка за това. Само от голямото липованско село Дзуровка са взели 7 големи камбани. На много места сега черковно училищните настоятелства са помолили германските комендантства да им повърнат камбаните и или да им заплащат стойността. Германците отказали да сторят това. Българското, руското и липованското население са остри думи порицава това германско отоватство.

Последен час.

Нов кабинет в Румъния.

Мартилоане си е поддал оставката. Новият кабинет е съставен от Авереску — Министър на външните работи — председател.

Добруджанци разпространяват „Добруджа“.

Цълата на законодателният тяла бй мо тоя начин, първо, да се убий Европа, че ромъните не водиха завоевателна война; че присвоаването на чужда собственост и чужди права не е по характер на ромъните; че ромънският народ не търси своето величие и прогрес в материални изнудвания и грабежи, а в отряме жа си към морални завоевания; че той не желае да участва в ограбването на чужди народи, дори когато това се прави под формата на компенсации; второ, да се обръне вниманието на конгреса върху печаливите последици, които бй имало отстъпването на Бесарабия на една сила, която, като владее и Добруджа, получена по силата на Санстефанския договор и като й се даде Бесарабия, ще стане господарка и на двата брга на големата ржа, от която ще направят едно руско блато и по този начин ще подаде ръка на окаянските провинции и държави от Балканския полуостров, от които ще запази Цариград и ще владее Адриатическото море, отгалай като въ желане борбата не само малкия ромънски народ из Дунава, който, при всичките гръмки на овето правителство, което го тласна в една отъгъ и една война, която той не желане, е отряжът за западна Европа на Исток, но ще заплашва империята на Хабсбургите, приграда въ

Съ това народният пратеник трбеше да упражняват извънморален натиск върху европейски аерозаг, за да не се отгласа да се разполага Румъния да не се оставят двата брга на Дунав в ръцете на оверния кокус.

Първата част от своята мисел пратеникът на държавият глава изпълни в конгреса, като сж по държал ршението на законоподавателния тяла по отношение на Бесарабия.

Обаче, нито въ мемора, който сж дади, нито въ ржчът, който сж държал, не се заблява да сж съобщили на великото събрание, че ромъните сж твърдо ршени да не приемат никаква анюсия на земи, тъй че пржд една подобна категорична, ясна и енергична декларация този ний сжд, пржд да взема каквото и да ршенис, да е посветен въ общата мисъл на Румъния и да бъде убеден, че от оня бй могло да се вземе от ромъните Бесарабия, но нито Русия, нито Европа не могат да ги заставят да приемат Добруджа.

Това отклонение на делегатите от тяхната задължена бше твърд врд по за стравата; защото членовет на конгреса, като не видяха да се противнооставя Румъния орпчуването на Добруджа, ситнаха, че протестът на ромъните протавя претенцията на Русия за взимането

то компенсации, е много малка, за да бъде оправедлива размяната. Туй се заблява въ ржчът на пълномощниците, които, за да задоволят Румъния, сж поинали да се разшири Добруджа до Силестра и на изток до Мангалия. Щите да бъде правно, ако мидане то на ромънските делегати въ конгреса по отношение на Добруджа, се дължи на забравенето; изглежда, обаче, че прчкамата е друга. — «Фремдемблат», оргънът на Австрийското външно министерство, казва: «От разговорт на кореспондента на външния «Аугсбургер Алгемайне Цайтунг» с г-н Котличану, министра на външните работи в Румъния, един от ромънските делегати въ конгреса, се вижда, че хората от Букурещ търсят мотива, за да приемат размяната, предложена от Русия. — «Преса» прави следното разкритие: «Когато Русия ни предлагаше Добруджа в замяна на Бесарабия, г-н министър Котличану събраше въ Министерството на обществените работи отагитическия данни върху Добруджа, за да може да събди, каква отойност има тя въ сравнение на Бесарабия. — Да се взема въ въждание отойността на размяната, значи да се приеме по принцип.

Не обвяняваме никого въ злонамереност, обаче от пълно очинание можам да допускате, че конгресът,

Незоректното държание на височайшият пратеник на конгреса сж направили кореспондента на външния вистник «Нобе ерайс прес» да напише на държавия глава отговорността за загубването на Бесарабия и да хвърли, че тук кралят е водил политика, която му е диктувана от Берлин. — Австрийската «Генерална кореспонденция», оргънът на Андриани поддържа, че «недоволството, което показва ромънското правителство против очуждаването на Бесарабия въ замяна на една териториална компенсация въ Добруджа изобщо се смята въ Вена, като номорено и че то е срдство, намислено от по-рано, за да се успее въбуденото население въ Румъния».

За забляване е, че тия заключения се потвърждават и от омити противоречия на правителствените органи.

От онова, което посочихме се вижда, какво поведение държавият органи въ началото на официалните преговори, годени между Петербургския кабинет и правителството от Букурещ относно размяната. — По-късно, сж едно бързо извъртване, сжните востници станали най-горещи защитници на прждването въ Санстефанския договор и ршенията, взети въ Берлин.

(Слѣдва).

Книжарница на фондъ „Добруджа“ ВЪ БАБАДАГЪ.

Учебници

а) за първоначалните училища

1. БУКВАРЪ и първа читанка отъ Ив. Самарджиевъ — 1 лв.
2. БУКВАРЪ и първа читанка отъ П. Сжбевъ . . . — 0-50 лв.
3. ЧИТАНКА отъ Т. Влайковъ и М. Т. Влайковъ за II, III и IV отделения . . . — 2-50 и 3-30 лв.
4. СМЪТАНКИ отъ Ант. Борлаковъ за II, III и IV отделения . . . — 3, 3-30 и 2-50 лв.
5. ЗАКОНЪ БОЖИ отъ Ив. К. Добриновъ за II, III и IV отдѣл. 0-70, 1 лв. 1-20 лв.
6. ПРИРОДОВЪЗНАНИЕ отъ Ант. Борлаковъ и Ив. Драгойски за III и IV отдѣл. 3-30 и 4-80 лв.
7. ГЕОМЕТРИЯ отъ Д. Гринчаревъ и Н. Николовъ за III и IV отделения 1-50 и 1-75 лв.
8. ЕЗИКОВНИ УПРАЖНЕНИЯ отъ К. Карагюлевъ и Н. Петлешковъ за II отдѣл. 0-50 лв.
9. ОТЕЧЕСТВОЗНАНИЕ за III и IV отд. отъ М. Влайковъ и Д. Чолаковъ

б) За прогимназиите

1. ХРИСТОМАТИИ отъ Д. Мирчевъ за I, II и III кл. 3-40, 3-50 3-50
2. БЪЛГАРСКИ ГРАМАТИКИ отъ Д. Мирчевъ за I, II и III класове 3, 2 и 5 лв.
3. БЪЛГАРСКИ ГРАМАТИКИ отъ Кл. Карагюлевъ за II и III класове 1-60 и 1 лв.
4. АРИТМЕТИКИ отъ В. Н. Икономовъ за I, II и III кл. по 1 лв.
5. ЕОТЕСТВЕН ИСТОРИЯ отъ Д-ръ П. Недковъ и Самоуновъ за I и II кл. 1-20 и 1-30 лв.
6. ФИЗИКА отъ Кавалевски 2 лв.
7. ГЕОГРАФИИ за I, II и III кл. отъ В. Ив. Ранковъ 3, 2 и 4 лв.
8. НОТНО ПЪНИЕ отъ Д. Христовъ за II и III кл. 0-70 и 1-20 лв.
9. БЪЛГАРСКА ИСТОРИЯ отъ Г. Баждаровъ за III кл. 6 лв.
10. БЪЛГАРСКА ИСТОРИЯ отъ Н. Станевъ за III кл. 3-50
11. ХИМИЯ отъ В. Станчевъ и Н. С. Бижевъ 2-80 лв.

Училищни канцеларски книги

ДНЕВНИЦИ съ материални книги, главни, библиотечни, инвентарни, приходни, касови, кванционни книги.

Книги за общ. управления

ВХОДЯЩИ И ИЗХОДЯЩИ РЕГИСТРИ, приходни, разходни, кванционни, касови, инвентарни, равносими книги. Бюджетни бланки, платежни заповѣди.

Книги за заповѣдите на кмета. Удостоверения. Открити листове. Лични карти.

Ученишки и канцел. потребби

ТЕТРАДКИ по писане съ тѣсни и широки междупространия, по смѣтане и по краснорисане отъ 8, 10, 16, 24, 32 листа.

БЛОКЧЕТА и ПАСТЕЛИ за рисуване. МОЛИВИ обвивовени и Hartmuth № № 1, 2, 3 и 4. Химически и цѣтнн моливи.

ТЕТРАДКИ разни видове, пера, попивателна хартия, подлосцини. МАСТИЛО АНТРАЦЕНОВО въ стѣкла по 1, 1/4, 1/2 и 3/4 кгр. Масло цѣтно: червено, зелено и сиво. Стѣклени мастилници съ металчески похлупци.

ХАРТИИ разни качества бѣла, чернова и чертана. Хартия за писма, пакети разни видове.

ЧЕРВЕНЪ ВОСКЪКЪ, ТЕБЕНШЕРЪ, габърчета, гуми, лѣпно, индиго, зѣнци за бюро.

ДЖОВНИ ТЕФТЕРЧЕТА, визитни картички, търговски регистри разни голѣмини

Картини и портрети

СВ. КИРИЛЪ и МЕТОДИИ (цѣтна) 6-00 лв.

СТЕФАНЪ КАРАДЖА 2-50 лв.

Л. КАРАВЕЛОВЪ, ХРИСТО БОТЕВЪ, ВАСИЛЪ ЛЕВСКИ, ПЕТКО СЛАВЕЙКОВЪ, х. ДИМИТЪРЪ, ИЛАРИОНЪ МАКАРИОПОДСКИ, САВА РАКОВСКИ една на по 2-50 лв.

КАРТИЧКИ съ изгледи и носии отъ Сѣверна Добруджа.

ТРИКОЛБОРНИ ЛЕНТИ.

Книжарницата продава само въ брой.

За поръчки на по-мече отъ 10 екземпляра отъ книгитѣ и картичкитѣ, продадени отъ фондъ „Добруджа“ се прави 20% отстъпка.

Отъ управлението на
КНИЖАРНИЦАТА.

Библиотека „ДОБРУДЖА“.

издания на народоспомагателния фондъ
„ДОБРУДЖА“.

Излезли сѣ до сега слѣдните книги отъ библиотеката
„Добруджа“:

- № 1 Историческите права на България върху Добруджа отъ М. Г. Марковъ 2-00 л.
- № 2 Добруджа и нашето възраждане (културно-исторически издирвания) отъ Ст. Чилингировъ 5-00 л.
- № 3 Кюстендманското пристанище отъ Д-ръ Пенаковъ 1-50 л.
- № 4 Мемоаръ отъ Центр. Добр. Съвѣтъ 1-50 л.
- № 5 Ромѣнските жестокости надъ отвлѣчените добруджанци въ Молдова, подъ уредбата на Драгомиръ Пачовъ и Д. В. Кацевъ 2-20 л.
- № 6 Стари и нови паметници въ Добруджа, (художествено-этнографиченъ етюдъ) отъ Ив. Енчевъ Видю 12-00 л.
- № 7 Стефанъ Караджа (животисисни бѣлѣжки) отъ Ст. Чилингировъ 2-00 л.

Други издания на фонда:

- ПОРТРЕТЪ-КАРИНА на СТ. КАРАДЖА цѣна 2-50 л.
КАРИНА СВ. СВ. КИРИЛЪ и МЕТОДИИ по оригинала на художника Ив. Енчевъ-Видю цѣна 6-00 л.

ПОРЪЧКИ за книгитѣ отъ библиотеката и другитѣ ѣ издания се отправятъ до управлението на Народоспомагателния фондъ „Добруджа“, ул. „Гурико“ № 16 — София, телефонъ 368 или до дружество „Минималина“ ул. „Василъ Левски“ — София, телефонъ 1609.

Въ Бабадагъ при книжарницата на фондъ „Добруджа“.

Въ България при всички книжарници.

Частни УРОЦИ въ Бабадагъ

Госпожица, свършила българска гимназия, подготвя ученици отъ първоначалните училища и прогимназиите по всички учебни прѣдмети. Споразумѣние въ редакцията на вѣстника

Книга за обвиване

Администрацията на в. „Добруджа“ продава 2000 килограма стари и вѣстнични и хартия за опаковка. Споразумѣние въ администрацията вѣстника денъ отъ 9—12 прѣди владѣе.

ВАКАНТИ ДЪЛЖНОСТИ

ВЪ КАНЦЕЛАРИЯТА НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНОКИ НАРОДЕНЪ СЪВѢТЪ и въ редакцията и администрацията на в. „ДОБРУДЖА“ сѣ вакантни слѣдните длѣжности:

- 1) ДЪЛГОВОДИТЕЛЪ-АРХИВАРЪ СЪ МЪСЕЧОА ЗАПЛАТА 250 лв.
- 2) ПИСАРЪ 150 лв.
- 3) КОРЕКТОРЪ НА В-КА 200 лв.
- 4) АДМИНИСТРАТОРЪ-СЧЕТОВОДИТЕЛЪ (съ гар. 5,000 л.) — 300 л.
- 5) ПОМОЩ.-РЕДАКТОРЪ — 300 л.

Желаящите да ги заематъ, да се отнесатъ до Главния секретаръ на Ц. Д. Н. Съвѣтъ.

За служебния персоналъ на Съвѣта и на редакцията и администрацията на вѣстника е уреденъ общъ отолъ, отъ който орѣшу 40—50 лв. мѣсечно се дава хубава и изобилна храна.

Търсятъ се трима словослагатели

Срѣщу ДОБРО ВЪЗНАГРАЖДЕНИЕ за печатницата на фондъ „Добруджа“ въ гр. Бабадагъ.

Споразумѣние въ редакцията на вѣстника.

Земледѣлецъ ли ете?

НЕ ЗАБРАВЯЙТЕ ДА СЕ АВОНИРАТЕ ЗА НОВАТА ГОДИШНИНА НА СПИСАНЪ:

„Стоп. прѣгледъ и домакинство“

както и да си набавите ЗЕМЛЕДѢЛСКИЯ КАЛЕНДАРЪ

Алманаха „XX ВѢКЪ“

за 1919 год.

Списанието за цѣла година струва 8 лева и цѣната на календара е 4 лева прѣдплатени.

Пари и поръчки се изпращатъ до Земледѣлско книгоиздателство „XX ВѢКЪ“ въ гр. Валико Търново.

На лица, които записватъ поне 10 абонати списанието и календара се изпращатъ безплатно или си одържатъ при вписане на сумата 12 л. т. е. 10%.

6 вагона рефали

созения и пушени, голѣми количества ЕСЕТРА, МОРУНА, ЧЕРЕНЪ ХАЙВЕРЪ, РАЗНИ ВИДОВЕ РИБИ отъ Разелското езеро продава

НИКОЛА ВЪЧВАРОВЪ
търговецъ въ с. Джурловка Бабадашка околия. 1—3

Бѣла и черна вата

(памунъ за подплата)

БРАШОВСКИ черенъ шавъ, разни манифактурни стоки на пѣносна цѣна при

ИВАНЪ ГАНЕВЪ — Бабадагъ 1—3